

Ümumi məlumat	Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı	LIT 509, Folklor və yazılı ədəbiyyat, 3 kredit, 6 AKTS
	Departament	Dillər və ədəbiyyatlar
	Program (bakalavr, magistr)	magistr
	Tədris semestri	2024/2025-ci tədris ilinin payız semestri
	Fənni tədris edən müəllim (lər)	filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Hikmət Quliyev
	E-mail:	quliyevh@mail.ru
	Telefon:	050 6231355
	Mühazirə otağı/Cədvəl	
	Konsultasiya vaxtı	Tələbələrlə razılaşdırılmış vaxtda
Prerekvizitlər	yoxdur	
Tədris dili	Azərbaycan	
Fənnin növü (məcburi, seçmə)	Məcburi	
Dərslilər və əlavə ədəbiyyat	<ol style="list-style-type: none"> 1. Folklor və yazılı ədəbiyyat, I kitab (məqalələr toplusu). Bakı: Nurlan, 236 s. 2. Folklor və yazılı ədəbiyyat, II kitab (məqalələr toplusu). Bakı: Nurlan, 224 s. 3. Nəbiyev A. Azərbaycan xalq ədəbiyyatı (I hissə). Bakı: Çıraq, 2009, 609 s. 4. Nəbiyev A. Azərbaycan xalq ədəbiyyatı (II hissə, Orta əsr və yeni dövr folklor yaradıcılığı). Bakı: Elm, 2006, 649 s. 5. Abdulla K. Mifdən Yazıya və yaxud gizli Dədə Qorqud. Bakı: Mütərcim, 2009, 376 s. 6. Abdulla K. "Kitabi – Dədə Qorqud" poetikasına giriş. Bakı, R3 Poliqraf, 2017, 320 s. 7. Kamal R. Güzgü günü. Bakı: Çarşıoğlu, 2019. 8. Bayat F. Folklor dərsləri. Bakı: Elm və təhsil, 2012, 424 s. 9. Bayat F., Bəşirli X. Azərbaycan folkloru və yazılı ədəbiyyat. Bakı: Elm və təhsil, 2013, 199 s. 10. İsmayılova Yeganə. «Dədə Qorqud kitabı» və müasir Azərbaycan ədəbi düşüncəsi. Bakı, "Elm", 2011; 368 səh. 11. Sadiq İ. Nəsimi və folklor. Bakı, "Azərnəşr", 2020, 80 səh. 12. Nizami Gəncəvi və folklor. Bakı: Nurlan, 2013, 214 s. 13. Pənah G. Anar və folklor. Bakı: Elm, 2014, 473 s. 14. Azərbaycan nağılları. Beş cildə. I cild. Bakı: Şərq-Qərb, 2005, 360 s. 15. Əsatirlər, əfsanə və rəvayətlər.(Tərt. A.Acalov, C.Bəydili). Bakı: Şərq-Qərb,2005,304 s. 16. Kazımoğlu M. Xalq gülüşünün poetikası. Bakı: Elm, 2006, 268 s. 17. Bəydili C. Türk mifoloji sözlüyü. Bakı: Elm, 2003, 418 s. 18. Cəfərov N. Azərbaycanşünaslığa giriş. Bakı: AzAtaM, 2002, 599 s. 19. Molla Nəsrəddin (satirik jurnal). 1-ci cild (1906-1907). Bakı: Şərq-Qərb, 2017, 660 s. 20. Qafarlı R. Uşaq folklorunun janr sistemi və poetikası. Bakı, Elm və Təhsil, 2013, 540 s. 21. Qasımlı M. Ozan - Aşıq sənəti. Bakı: "Uğur", 2011. 304 səh. 22. Əmrahoğlu A. Epik sözün poetik gücü. Bakı, Elm, 2000, 212 s. 23. Xavəri S. Folklor və milli mədəniyyət: funksional semantika problemləri. Bakı: Sabah, 2018, 220 s. 24. Qarayev S. Mifoloji kaos. Bakı: Elm və təhsil, 2016, 212 s. 25. Qarayev S. Mifin tarixə müdaxiləsi: 21 dekabr 2012-ci il. Bakı: Sabah, 2018, 204 s. 26. Quliyev H. Müdrik Qoca arxetipinin semantik strukturu və paradıqmaları. Bakı: Elm və təhsil, 2016, 216 s. 	

	<p>27. Qarayev S., Quliyev H. Azərbaycan nağılları. Bakı: Savad, 2021, 456 s.</p> <p>28. Quliyev H. Virtual mühitdə folklor: ənənə və kommunikasiya. Bakı: Sabah, 2018, 256 s</p> <p>29. Dorson R.M. Günümüz Folklor Kuramları. Ankara: Geleneksel yayın. 2-ci baskı. 2011,</p> <p>30. Çobanoğlu Ö. Halkbilimi Kuramları ve Araştırma Yöntemleri Tarihine giriş. 7-ci baskı, Ankara: Akçağ, yayınları, 2015, 448 s.</p> <p>31. Eker G., Ekici, M., Oğuz Ö., Özdemir, N. <i>Halk Biliminde Kuramlar ve Yaklaşımlar 1</i>. Ankara: Milli Folklor yayınları, 2003, 508 s.</p> <p>32. Oğuz Ö., Teke S.G. <i>Halk Biliminde Kuramlar ve Yaklaşımlar 2</i>. Ankara: Milli Folklor yayınları, 2003, 508 s.</p> <p>33. Oğuz Ö., Teke S.G. Akkaya S. <i>Halk Biliminde Kuramlar ve Yaklaşımlar 3</i>. Ankara: Milli Folklor yayınları, 2003, 508 s.</p> <p>34. Oğuz Ö., Baki Z.S., Tekin G. <i>Halk Biliminde Kuramlar ve Yaklaşımlar 4</i>. Ankara: Milli Folklor yayınları, 2003, 508 s.</p> <p>35. Ong W.J. Sözlü ve yazılı kültür: sözün teknolojişmesi. İstanbul: Metis yayınları, 2014, 230 s.</p> <p>36. folklor.az – AMEA Folklor İnstitutunun saytı</p> <p>37. https://literature.az/ - AMEA Ədəbiyyat İnstitutunun saytı</p> <p>38. www.anl.az. – Milli kitabxana</p> <p>39. millifolklor.com – Türkiyənin “Milli Folklor” dərgisinin saytı</p> <p>40. libgen.is – müxtəlif formatlı elektron kitabxana (ingilis və digər dillərdə)</p> <p>41. kitabxana.net – elektron kitabxana</p>		
Tədris metodları	Mühazirə		+
	Qrup müzakirəsi		+
	İnteraktiv		+
Qiymətləndirmə	Komponentləri	Tarix/son müddət	Faiz (%)
	Aralıq imtahanı		30
	Fəallıq		5
	Tapşırıq və testlər		10
	Prezentasiya/Qrup müzakirə		10
	Final imtahanı		40
	Davamiyyət		5
	Yekun		100
Kursun təsviri	<p>“Folklor və yazılı ədəbiyyat” fənni müasir elmi-nəzəri yanaşmalar kontekstində folklor və yazılı ədəbiyyat münasibətlərini əhatə edir. Folklor həm yazılı ədəbiyyatın qaynağı olmaqla bərabər, həm də şifahi mədəniyyətin, kollektiv mədəni yaddaşın ilk mənbəyidir. Yazının meydana gəlməsi, yazı mədəniyyətinin formalaşması, yazılı ədəbiyyatın inkişafı ilk növbədə zəngin folklor ənənələri ilə sıx bağlıdır. Sosial-mədəni inkişafın müxtəlif faktorları kommunikasiya, sosial-demoqrafik proseslər, elmi-texnoloji tərəqqi, bütövlükdə isə evolyusion dəyişikliklər folklorla yazılı ədəbiyyat arasında münasibətlərin fərqli səviyyələrini, təzahür şəkillərini ortaya çıxarmışdır. Bütövlükdə, həm folklor, həm də yazılı ədəbiyyat mədəni sistemin canlı, dinamik platformaları kimi öz funksionallığını qoruyub saxlamaqla cəmiyyətin inkişafında mühüm rol oynayır.</p>		

Kursun məqsədləri	<ul style="list-style-type: none"> - “Folklor və yazılı ədəbiyyat fənni folklor və yazılı ədəbiyyat əlaqələrinin nəzəri və tətbiqi aspektlərinin, eləcə də yeni yanaşma və baxışların üzə çıxarılması, hər iki sahəyə dair öyrənilən biliklərin effektiv qavranılmasına şərait yaradır; - yazılı ədəbiyyatın, bütövlükdə mədəniyyətin ilkin qaynağını təşkil edən, forma, məzmun, məna, mahiyyət, kod, işarə və s. səviyyədə özünü göstərən folklorun yaranma, yayılma, variantlaşma, anonimləşmə mexanizmlərinin dərk olunmasına xidmət edir; - sosial-mədəni inkişafın müxtəlif mərhələlərində folklor və yazılı ədəbiyyat münasibətlərinin, onlar arasındakı genetik əlaqə və bağlılığın, prototip əsasların, tipoloji spesifikanın müxtəlif folklorik faktlar, ədəbi-bədii nümunələr əsasında qarşılıqlı təhlilini təmin edir.
--------------------------	---

Tədrisin (öyrənmənin) nəticələri	<p>Folklor və yazılı ədəbiyyat fənninin tədrisindən aşağıdakı nəticələr əldə olunması nəzərdə tutulur:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tələbələr folklor və yazılı ədəbiyyat arasındakı münasibətlərin müxtəlif səviyyələrini öyrənir və müqayisəli təhlillər əsasında daha dərinləndirən dərk edə bilirlər; 2. Tələbələr folklorun, yazılı ədəbiyyatın, bütövlükdə mədəniyyətin qarşılıqlı şəkildə formalaşması, biri-birini təşkil etməsi, dinamikası, inkişafı və s. kimi prosesləri təsəvvür edə, anlama və qiymətləndirə bilirlər; 3. Folklor və yazılı ədəbiyyat üzrə müasir metodlar əsasında tədqiqatçılıq vərdişləri, tezis və məqalə hazırlamaq qabiliyyəti formalaşır.
---	--

Qaydalar (Tədris siyasəti və davranış)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fəallığa görə veriləcək bal tələbənin müzakirələrdə aktiv iştirakına, mətn təhlilində göstərdiyi fəallığa, yeni və əlavə ədəbiyyatlara göstərdiyi marağa görə verilir. 2. Davamiyyətə görə bal verilməsində tələbənin dərslərdə ardıcıl iştirakı və dərslərdə özünü qaydalara uyğun aparması nəzərə alınır. Üzürsüz buraxılan 2 dərslə üçün 1 (bir) bal çıxılır. 3. Tapşırıqlar – folklor və yazılı ədəbiyyatın qarşılıqlı əlaqə və bağlılığına dair elmi məqalə və araşdırmalar; 4. Prezentasiya – semestr boyu tələbənin müəyyən bir mövzu üzrə hazırladığı təqdimatlar; <p style="text-align: center;">İmtahan haqqında:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. İmtahana hazırlaşarkən dərslərdə götürülmüş qeydləri öyrənməklə yanaşı, dərslərin iş planında göstərilmiş ədəbiyyatlara, o cümlədən əlavə mənbələrə də müraciət etmək lazımdır. 2. İstifadə ediləcək ədəbiyyatın bir qismi tərəfimizdən təmin ediləcəkdir. 3. Aralıq və Final imtahanlarının hər ikisində suallar test və ya klassik ola bilər.
---	---

Cədvəl

Həftə	Tarix	Fənnin mövzuları	Dərslük/Tapşırıqlar
1	2 s.	Folklor və yazılı ədəbiyyat: genesis və tipologiya	<ol style="list-style-type: none"> 1. Folklor və yazılı ədəbiyyat, I kitab (məqalələr toplusu). Bakı: Nurlan, 236 s. 2. Folklor və yazılı ədəbiyyat, II kitab (məqalələr toplusu). Bakı: Nurlan, 224 s.

			3. Bayat F., Bəşirli X. Azərbaycan folkloru və yazılı ədəbiyyat. Bakı: Elm və təhsil, 2013, 200 s.
2	4 s.	Kommunikativ dinamika kontekstində sözdən yazıya, yazıdan sözə keçiddə mədəniyyət: folklor və ədəbiyyat (şifahi folklor, yazıya keçirilmiş folklor, yazılı ədəbiyyatda folklor)	1. Ong W.J. Sözlü və yazılı kültür: sözün texnolojiləşməsi. İstanbul: Metis yayımları, 2014, 230 s.
3	2 s.	Şifahi və yazılı ədəbiyyatda növ və janr məsələləri: oxşarlıq və spesifiklik	1. Nəbiyev A. Azərbaycan xalq ədəbiyyatı (I hissə). Bakı: Çıraq, 2009, 609 s. 2. Nəbiyev A. Azərbaycan xalq ədəbiyyatı (II hissə, Orta əsr və yeni dövr folklor yaradıcılığı). Bakı: Elm, 2006, 649 s. 3. Bayat F. Folklor dərsləri. Bakı: Elm və təhsil, 2012, 424 s. 4. Xavəri S. Folklor və milli mədəniyyət: funksional semantika problemləri. Bakı: Sabah, 2018, 220 s.
4.	4 s.	Mifoloji düşüncənin yazılı ədəbiyyatda izləri: “mif və folklor”, “mif və mədəniyyət”, “mif və ədəbiyyat”	1. Abdulla K. Mifdən Yazıya və yaxud gizli Dədə Qorqud. Bakı: Mütərcim, 2009, 376 s. 2. Rzasoy S. Mifologiya və folklor: nəzəri-metodoloji kontekst. Bakı: Nurlan, 2008, s. 33-44 3. Qarayev S. Mifoloji xaos. Bakı: Elm və təhsil, 2016, 212 s 4. Əmrahoğlu A. Epik sözün poetik gücü. Bakı, Elm, 2000, 212 s.
5.	2 s.	Təhkiyənin tipologiyası: folklorda və ədəbiyyatdakı spesifiklik	1. Bayat F., Bəşirli X. Azərbaycan folkloru və yazılı ədəbiyyat. Bakı: Elm və təhsil, 2013, 199 s. 2. Əmrahoğlu A. Epik sözün poetik gücü. Bakı, Elm, 2000, 212 s. 3. Kamal R. Güzgü günü. Bakı: Çəşmə, 2019. 4. İmanov M. Şifahi və yazılı ədəbiyyatda təhkiyə. Dədə Qorqud jurnalı. 2022/1, s. 18-41
6.	4 s.	Folklor və ədəbiyyat əlaqələri: klassik poeziyada ənənəvi düşüncə modelləri	1. Nizami Gəncəvi və folklor. Bakı: Nurlan, 2013, 214 s. 2. Sadıq İ. Nəsimi və folklor. Bakı, “Azər nəşr”, 2020, 80 səh.

			<ol style="list-style-type: none"> 3. Folklor və yazılı ədəbiyyat, I kitab (məqalələr toplusu). Bakı: Nurlan, 236 s. 4. Folklor və yazılı ədəbiyyat, II kitab (məqalələr toplusu). Bakı: Nurlan, 224 s.
7.	2 s.	Folklorda və ədəbiyyatda dramatiklik: psixoloji konfliktin metaforik-simvolik təzahürləri	<ol style="list-style-type: none"> 1. Qarayev S. Mifoloji xaos. Bakı: Elm və təhsil, 2016, 212 s. 2. Qarayev S. Mifin tarixə müdaxiləsi: 21 dekabr 2012-ci il. Bakı: Sabah, 2018, 204 s. 3. Quliyev H. Müdrik Qoca arxetipinin semantik strukturu və paradigmatları. Bakı: Elm və təhsil, 2016, 216 s. 4. Qarayev, S. Quliyev H. Azərbaycan nağılları. Bakı: Savad, 2021, 456 s.
8.	4 s.	Aralıq imtahan Akademik folklorşünaslıq: nəzəriyyə və məktəblər	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çobanoğlu Ö. Halkbilimi Kuramları və Araştırma Yöntemleri Tarihine giriş. 7-ci baskı, Ankara: Akçağ, yayımları, 2015, 448 s. 2. Dorson R.M. Günümüz Folklor Kuramları. Ankara: Geleneksel yayın. 2-ci baskı. 2011,
9.	2 s.	Azərbaycan uşaq folkloru və uşaq ədəbiyyatı: “böyüklədən uşaqlara, uşaqlardan böyüklərə” simvolik informasiya mübadiləsi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Qafarlı R. Uşaq folklorunun janr sistemi və poetikası. - Bakı, «Elm və Təhsil», 2013, 540 səh. 2. Qarayev, S. Quliyev H. Azərbaycan nağılları. Bakı: Savad, 2021, 456 s.
10	4 s.	Aşıq yaradıcılığı: folklor və yazılı ədəbiyyat arasında	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nəbiyev A. Azərbaycan xalq ədəbiyyatı (II hissə, Orta əsr və yeni dövr folklor yaradıcılığı). Bakı: Elm, 2006, 649 s. 2. Qasımlı M. “Ozan - Aşıq sənəti” Bakı: “Uğur”, 2011, 304 səh. 3. Əmrahoğlu A. Epik sözün poetik gücü. Bakı, Elm, 2000, 212 s. 4. Bayat F., Bəşirli X. Azərbaycan folkloru və yazılı ədəbiyyat. Bakı: Elm və təh., 2013, 199 s.

11.	2 s.	Cənubi Azərbaycan folkloru və ədəbiyyatı: M.H.Şəhriyarın “Heydərbabaya salam” poeması	Çoxcildlik Cənubi Azərbaycan folkloru və Şəhriyarın Əsərləri.
12.	4 s.	Yaradıcılıqda gülüş: sosial protestin metaforik-simvolik semantikasi	1. Quliyev H. Virtual mühidə folklor: ənənə və kommunikasiya. Bakı: Sabah, 2018, 256 s 2. Kazımoğlu M. Xalq gülüşünün poetikası. Bakı: Elm, 2006, 268 s.
13.	2 s.	Molla Nəsrəddin lətifələrindən “Molla Nəsrəddin” jurnalına: ad, funksiya və semantika	1. Molla Nəsrəddin (satirik jurnal). 1-ci cild (1906-1907). Bakı: Şərq-Qərb, 2017, 660 s. 2. Molla Nəsrəddin lətifələri.
14.	4 s.	Azərbaycan nağılları: obrazlar və funksiyalar	1. Qarayev, S. Quliyev H. Azərbaycan nağılları: obrazlar və funksiyalar. Bakı: Savad, 2021, 456 s.
15.	2 s.	Epos, dastan və roman: epoxal düşüncənin mənə layları	1. Əmrahoğlu A. Epik sözün poetik gücü. Bakı, Elm, 2000, 212 s. 2. Folklor və yazılı ədəbiyyat, II kitab (məqalələr toplusu). Bakı: Nurlan, 224 s. 3. Bayat F., Bəşirli X. Azərbaycan folkloru və yazılı ədəbiyyat. Bakı: Elm və təhsil, 2013, 200 s.
		Final	